

ELMER & PARTNERE
ADVOKATER

OVERBRINGES

Folketinget
Folketingets retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

MODTAGET

14 MAJ 2007 15⁴⁵

Den Centrale Indlevering

14. maj 2007

Sagsnr.:
KH 8018842

Jurist:
Karsten Høj
kh@elmer-adv.dk

Sekretær:
Malene Kaaber Otto
3367 6762
mo@elmer-adv.dk

Forslag til Forældelseslov (L 165 og L 166)

Vedlagt overbringes henvendelse til udvalget og dets medlemmer.

Med venlig hilsen

Karsten Høj

Annette B. Elmer (H)
Peter Breum (H)
Ulrik Jørgensen (H)
Søren Kjær Jensen (H)
Jacob Goldschmidt (H)
Karsten Høj (H)
Brian Malmros (H)
Pernille Leding
Louise Bødker (L)
Morten Henriksen
Poul Lønborg-Jensen (adv.fm.)
Gitte Holm Bagge (adv.fm.)

ST. KONGENSGADE 23
BAGHUSET
1264 KØBENHAVN K
TELEFON 33 67 67 67
TELEFAX 33 67 67 50

WWW.ELMER-ADV.DK

ADVOKATAKTIESELSKAB
CVR.NR. 26 09 55 65

Til Folketingets retsudvalg og
Folketingets arbejdsmarkedsudvalg.

Vedrørende:

Forslag til Forældelseslov (L 165 og L 166). Loven vil medføre katastrofale forringelser for skadelidte i almindelighed og for ofre for arbejdsskader i særdeleshed - anmodning om foretræde for udvalget.

1. Indledning

Undertegnede to advokater, der i mange år har ført og til stadighed fører i hundredvis af sager om erstatning til skadelidte, herunder folk der rammes af arbejdsskader, vil gerne gøre opmærksom på, at de fremsatte lovforslag (nr. 165 og 166) vil medføre voldsomme forringelser af navnlig de arbejdsskadedes retsstilling.

Forslaget vil betyde,

at den i dag gældende 20-årige frist for de arbejdsskadede bliver reduceret til 3 år, og

at retten til at føre retssag om en forkert afgørelse truffet af arbejdsskademyndighederne uden nogen tidsfrist bliver erstattet af en 1-årsfrist, med store udgifter for de skadelidte, der i forvejen er hårdt ramte og ressourcetsvage, til følge.

2. Generelt

Forslagets generelle ønske om at professionelle erhvervsdrivende skal handle hurtigere, end de gældende regler foreskriver, er forståeligt, og en 3-årsfrist er i den henseende af mange grunde anvendelig, men ved at gøre denne frist universel betyder det at også ofrene for skadegørende handlinger - som man med forslaget i øvrigt ønsker særligt at tilgodese ved at indføre en 30-års undtagelsesfrist - bliver underlagt en generel 3-årsfrist.

Dette forekommer at være uforståeligt og meget lidt gennemtænkt i relation til skadelidte og særligt de arbejdsskadede. Loven er endvidere uklar i relation til hvornår begyndelsestidspunktet for 3-årsfristen for en arbejdsskade i almindelighed skal regnes fra og dermed hvornår et krav er forældet.

3. Ugennemtænkt

Vi har gennemlæst betænkningen, der danner baggrund for lovforslaget, og kan på betænkningens mange sider kun se problematikken om arbejdsskader omtalt ganske få steder - (side 66 og side 169)

De pågældende steder er alene nævnt som et eksempel på "kritik af de gældende regler", en Højesteretsdom (U.2000.19H). Det fremgår ikke af hvem kritikken er rejst, men da den pågældende dom afviste myndighedernes synspunkt om, at en sag skulle være forældet efter allerede 5 år, må vi formode, at kritikken er rejst af forsikringsselskaber.

I selve lovforslaget (L 165) er problematikken heller ikke særskilt nævnt, men i lovforslaget om konsekvensændringerne (L 166) er det nævnt under bemærkninger til § 21. Lovforslaget vil ganske enkelt betyde, at de arbejdsskadelidte, der ikke inden 3 år har anmeldt skaden, for evigt mister muligheden for at få erstatning uanset, hvor klart det end måtte være, at de har været udsat for en arbejdsskade og har erstatningsberettigende følger, (medmindre de kan opfylde de ganske snævre undtagelsesbetingelser.)

4. Uklart hvornår begyndelsestidspunktet for følgerne efter en arbejdsskade er.

Af lovforslagets § 2, stk.4 fremgår at begyndelsestidspunktet for skader "uden for kontraktsforhold" – (og dermed ikke for arbejdsskader) – er skadestidspunktet. Dette begyndelsestidspunkt er i sig selv overordentligt indgribende for de mange skadelidte, der – eksempelvis i forbindelse med forsøg på arbejdspladsfastholdelse – ikke har noget løntab før flere år efter skaden, men bestemmelsen skal jo ikke gælde i relation til arbejdsskadesikringsloven.

(**Konsekvens:** For samme skade – eksempelvis rygskada efter tungt løft - vil derfor have ét begyndelsestidspunkt i forhold til krav efter erstatningsansvarsloven (krav uden for kontrakt) og et andet i relation til krav efter arbejdsskadesikringsloven.)

Begyndelsestidspunktet for en arbejdsskade må jo så være hovedreglen i § 2, stk. 1 "*det tidligste af de tidspunkter fra hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt*"?

En arbejdsskadet kan ikke kræve at få udbetalt nogen af lovens poster (godtgørelse for varigt men, behandlingsudgifter eller erstatning for tab af erhvervsevne) før arbejdsskademyndighederne har truffet afgørelse.

Da en arbejdsskadet endvidere ikke kan få godtgørelse for svie- og smerte og ej heller kan få dækket det umiddelbare indtægsttab efter arbejdsskadesikringsloven, er det således ualmindeligt vanskeligt på baggrund af hovedreglen i § 2, stk. 1 at kortlægge, hvornår 3-årsfristen skal løbe fra og dermed, hvornår en stævning til endelig afbrydelse af forældelsesfristen efter en afgørelse senest skal indgives.

5. Forældelsesfrist på 3 år efterlader tusindvis med tab

Når henses til, at det efter den ovenfor nævnte Højesteretsdom (U.2000.19H) viste sig, at langt over 1000 havde fået afvist deres sag - fejlagtigt - fordi den var anmeldt mere end 5 år efter skaden, må det anses for oplagt, at lovforslaget om 3-årsfrist allerede af den grund vil medføre, at tusindvis af arbejdsskadede, vil miste erstatninger, som de ellers ville være berettiget til.

6. Søgsmålsfrist

Ved lovforslaget om en "tillægsfrist" på 1 år fra, der er truffet afgørelse af den administrative myndighed, jf. § 21, stk. 1, indføres reelt en søgsmålsfrist, idet skadelidtes krav efter udløb af fristen er fortabt, medmindre der er anlagt retssag.

En sådan søgsmålsfrist afviste forligspartierne bag Arbejdsskadereformen i 2003 imidlertid at indføre, jf. bemærkningerne til arbejdsskadereform-lovforslaget, side 30, venstre spalte, fordi partierne bag reformen lagde "... vægt på at fastholde den høje retssikkerhed, der i dag er i arbejdsskadesystemet".

Konsekvenserne af denne 1-årsfrist er fuldstændig uundersøgte og uomtalte i både betænkningen og lovforslaget.

Det må forventes, at en stor mængde af sagerne vil blive indbragt for domstolene alene fordi kravet ellers frygtes at være fortabt. Til illustration kan nævnes, at på patientskadeområdet (hvor man har en søgsmålsfrist) bliver mellem 5-8 % af Patientskadeankenævnets afgørelser indbragt for domstolene, hvilket overført på arbejdsskadeområdet vil svare til ca. 800 retssager om året mod i dag 70-80, idet mængden af arbejdsskadesager, der indbringes for i dag domstolene, er under 1 %. Det er efter vores opfattelse sandsynligt, at denne forskel i vidt omfang må tilskrives, at der ikke gælder nogen frist for at indbringe afgørelser for domstolene på arbejdsskadeområdet; at man har længere tid til at overveje et sagsanlæg herunder at indhente supplerende oplysninger og navnlig, at man kan lade sager afvente lignende sagers forløb i retssystemet.

Udover at en søgsmålsfrist vil forøge presset på domstolssystemet, vil det medføre store omkostninger for den enkelte skadelidte, der på grund af den korte tidsfrist, vil være nødsaget til at søge advokatbistand og ofte dernæst være nødsaget til at anlægge retssag for at afbryde forældelsesfristen.

7. Mange forkerte arbejdsskadeafgørelser

Særligt arbejdsskadeområdet har været præget af mange forkerte myndighedsafgørelser. I talrige tilfælde har myndighederne fortolket regler imod den skadelidte og først ændret sin praksis efter, at Højesteret har afsagt dom. Som eksempler fra de seneste 10 år kan nævnes:

- forkert anvendelse af bevisbyrdereglen ved konkurrerende skadesårsager (U.1997.1478H og U.1998.1627H).
- forkert anvendelse af "slået-ud-erstatninger" (U.1999.1233H).
- forkert anvendelse af forældelsesreglerne (U.2000.19H).
- forkert anvendelse af principperne om midlertidig erstatning for erhvervsevnetab (U.2002.730H og U.2003.47H).
- forkert anvendelse af reglerne om erstatning for erhvervsevnetab til skadelidte, der efter en arbejdsskade kommer i fleksjob (U.2004.867H).
- forkert anvendelse af reglerne om genoptagelse efter 5 år (U.2005.2451H).
- forkert anvendelse af virkningstidspunktet ved forvaltningsretlig genoptagelse (U.2006.1444H).

I alle ovennævnte sager har det efterfølgende været omdiskuteret, hvorvidt skadelidte, der havde fået afgjort en sag efter samme - forkerte praksis - ville have ret til genbehandling af sagerne efter de korrekte principper. Med forslaget vil de skadelidte i tilsvarende situationer, for at være på den sikre side og ikke være overladt til myndighedernes egen opfattelse, være nødt til at anlægge retssag (inden udløb af tillægsfristen på 1 år). Selv for professionelle rådgivere som os, skal der "meget is i maven" til ikke at anbefale sagsanlæg og dermed væsentligt forøgede omkostninger.

8. Eksempel

For at illustrere problemerne vedlægger vi et eksempel på et skadesforløb med spørgsmål.

9. Forslag

Krav om erstatning for personskade (både i og udenfor kontrakt) bør undergives samme 5-årige frist som fordringer, der hidrører fra ansættelsesforhold (§ 4). Det forhold at en skadelidt tidligt i forløbet har et muligt mindre krav på f.eks. et lille mén eller beskedne behandlingsudgifter, bør ikke

nødvendiggøre, at et sent opstået stort krav på erhvervsevnetabserstatning (ofte er det først nogle år efter skaden at det viser sig pågældende ikke kan bevare sin tilknytning til arbejdsmarkedet) skal underlægges en meget kort frist.

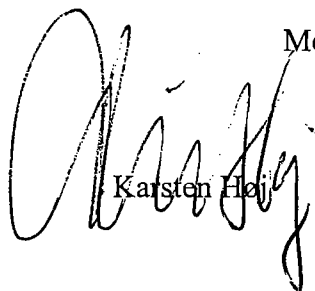
En frist for indbringelse af arbejdsskademyndighedernes afgørelse bør være i hvert fald 3 år. Den arbejdsskadelidte må jo netop regne med, at myndighederne træffer en korrekt afgørelse, og det derfor først er efter at afgørelsen er truffet, at den pågældende kan begynde at indhente vurderinger; alternative bevisligheder m.v.

10. Foretræde for udvalget.

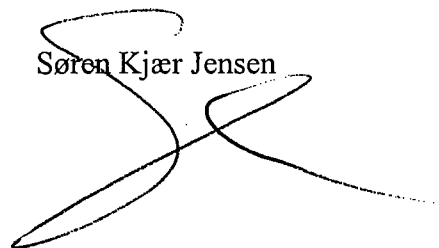
Vi vil meget gerne uddybe og dokumentere ovennævnte med foretræde for udvalget, og vi forventer at kunne gøre det på en halv time.

Kopi af nærværende er samtidig hermed sendt til Justitsministeriet og Beskæftigelsesministeriet.

Med venlig hilsen

Karsten Høj

Søren Kjær Jensen

Eksempel på en arbejdsskadesag med spørgsmål vedrørende forældelse og indbringelse for domstolene

A får en rygskade 1.2.2008, da en beboer under sit arbejde synker sammen i knæene med en pludselig belastning og smerter til følge.

Skaden anmeldes internt til arbejdsgiver, men denne sender ikke anmeldelsen videre til arbejdsskade-forsikringsselskabet.

A har enkelte sygedage det næste år – håber at generne går væk, og noget bliver bedre de næste måneder, men efter ca. 2 år har hun stadig gener ved rygbelastende arbejde. Hun er af sin arbejdsgiver blevet skånet for rygbelastende arbejde, så hun klarer arbejdet uden lønnedgang indtil hun 2 år efter skaden (1.1.2010) efter længere perioder med sygedage bliver afskediget.

Efter en periode på sygedagpenge sendes hun 1.2.2011 i arbejdsprøvning og får med virkning fra 1.5.2011 et job med betydelig lønnedgang (30 %) til følge. Hun får nu sendt anmeldelse ind 1.6.2011 og arbejdsskademyndighederne påbegynder sagsbehandlingen.

Spørgsmål:

1.1: Er hendes eventuelle krav på godtgørelse for varigt men og erstatning for erhvervsevnetab forældet da hun anmelder skaden 1.6.2011?

1.2 Hvis hun har haft behandlingsudgifter for 500 kr. for f.eks. fysioterapi, smertestillende medicin eller andet d. 1.3.2008 (en måned efter skaden) er alle krav efter loven så forældet, eller er alene krav på (eventuelt de oprindelige) behandlingsudgifter forældet, da skaden anmeldes 1.6.2011? (hvilken dato ligger mere end 3 år efter behandlingsudgiften, men før 3 år fra den permanente løn-nedgang)

1.3. Hvis Arbejdsskadestyrelsen træffer afgørelse om at skaden er forældet eller at man ikke vil dispensere fra den 1-årige anmeldefrist og denne afgørelse tiltrædes af Ankestyrelsen den 1.6.2012, hvornår er så seneste frist for, at denne afgørelse indbringes for domstolene?

1.4. Hvis Arbejdsskadestyrelsen realitetsbehandler sagen (finder at der skal dispenseres fra anmeldefristen) og dernæst træffer afgørelse om 25 % erhvervsevnetab den 1.6. 2012, og denne afgørelse ankes og Ankestyrelsen dernæst træffer afgørelse om 15 % erhvervsevnetab den 1.6.2013 – hvornår

er så seneste frist for at denne afgørelse om størrelsen af erhvervsevnetabet indbringes for domstolene?

1.5. Hvis skadelidte umiddelbart før Ankestyrelsen træffer sin afgørelse får tilkendt pension, og skadelidte mener dette skyldes arbejdsskaden, og Ankestyrelsen i sin afgørelse finder, at hun burde kunne arbejde stort set som før uafhængigt af hvad pensionsmyndighederne vurderer - hvornår er så seneste frist for at denne afgørelse om størrelsen af erhvervsevnetabet indbringes for domstolene?

